

Göteborg den 18 oktober 2022

samhallsutveckling@orust.se

Synpunkter från SFPO i anledning av Fördjupad översiktsplan för havet i Tjörn och Orust kommuner

Sveriges Fiskares PO (SFPO) företräder cirka 250 fiskefartyg som är verksamma inom det demersala fisket. Våra medlemmar bedriver fiske på naturens och förvaltarens villkor. Vi har medlemmar längs hela den svenska kusten, från Koster till Kalix. SFPO står för ett långsiktigt hållbart fiske och våra medlemmar är bland de bästa när det handlar om skonsamhet, selektivitet och kvalitet.

Den till oss översända fördjupade översiktsplanen för havet i Tjörn och Orust kommuner beskriver rekommenderad vattenanvändning i kommunernas havsområden med utgångspunkt i de fyra ämneskategorierna *Natur och kultur*, *Friluftsliv och besöksnäring*, *Maritima näringar* samt *Transporter*. Det övergripande syftet med planen är att stärka kommunernas planering och utvecklingsarbete i kusten och havet. Vi tackar för möjligheten att få lämna synpunkter på den fördjupade översiktsplanen för havet.

Yrkesfisket har i alla tider varit viktigt i Tjörn och Orust kommuner med närområde. Det västsvenska fisket är viktigt utifrån många aspekter, inte minst för dess bidrag till den svenska livsmedelsförsörjningen, sysselsättningsmässigt och som bärare av en kulturell tradition. Yrkesfisket förser marknaden med efterfrågade marina produkter som producerats långsiktigt hållbart. Yrkesfisket är en viktig del av den svenska maritima näringen och det är korrekt att man i kommunerna har en lång och betydelsefull tradition av att hantera livsmedel från havet.

Yrkesfisket i Tjörn och Orust kommuner är ekonomiskt viktigt för såväl den marina livsmedelsproduktionen som kommunerna. Uppskattningsvis omsätter fisket i kommunerna årligen 275 Mkr.

SFPO är övertygade om riktigheten i den uttryckta intentionen att verka för att säkerställa samverkan mellan vattenbruk, beredningsindustri, yrkesfiske och förnybar energiproduktion likväl som betydelsen, inte minst ekonomiskt, av att säkerställa den lokala kopplingen mellan yrkesfisket och kommunerna.

SFPO uppskattar tydliggörandet av att yrkesfisket är viktigt på både Tjörn och Orust. Den negativa miljöpåverkan som kommer från yrkesfisket jobbar vi hela tiden för att minska; vi vågar påstå att svenskt demersalt yrkesfiske är världsledande när det gäller långsiktig hållbarhet, skonsamhet och selektivitet.

Vi anser dock att introduktionen i avsnitt 1 ger en missvisande och alldeles för negativ bild vad gäller yrkesfisket. Basnäringen yrkesfiske har definitivt inte försvunnit från kommunerna. Många framgångsrika och duktiga fiskelag har idag sin bas i kommunerna och det gäller för övrigt inte bara demersalt fiske, utan även pelagiskt fiske. Dessa företag säkerställer leveranser av svenska marina livsmedel samtidigt som man skapar arbetstillfällen som bidrar till välfärden. Som anförts ovan uppskattas fisket i kommunerna omsätta ca 275 Mkr årligen. I det fjärde stycket i avsnittet sägs alldeles för negativt att bestånden överutnyttjas, detta är inte en bild som vi kan dela vad gäller demersalt fiske. De ekonomiskt viktigaste fiskerna på västkusten – fisket efter havskräfta och räka – sker på stabila bestånd. Möjligheten att fiska torsk i Skagerrak förutspås för 2023 öka med hela 44 %. Det kan därför inte vara riktigt att dra slutsatsen att det är svårt att se att fiskenäringen kan växa, särskilt så mot bakgrund av den stora och växande efterfrågan på fiskets produkter.

I avsnitt 6.3 omtalas yrkesfiske på s. 22. Vi vill i sammanhanget betona att den negativa fiskförekomstförändringen som vi började se kustnära för cirka 25 år sedan sannolikt inte är hänförlig till något överfiske såsom görs gällande på s. 36. Problemet är mycket större och allvarigare. Situationen är nämligen densamma nu för tidigare rikt förekommande arter som inte fiskats kommersiellt – de har minskat i antal längs kusten. Problemet är mer hänförligt till förändringar i havsmiljön och klimatet. Dagens moderna yrkesfiske vill inte, och kommer aldrig att medverka till, att någon utfiskning av arter sker.

SFPO värdesätter prioriteringen att det är viktigt att det finns goda förutsättningar för ett livskraftigt fiske med lokal anknytning samt att värnandet av hamnar och havsnära verksamheter där yrkesfisket kan fortleva och utvecklas är viktiga i samhällsplaneringen. Det är viktigt att kommunerna i sina verksamheter underlättar förutsättningarna för fiskeföretagens verksamheter.

Om en lokal plan beslutas framtas för yrkesfisket inom kommunerna är SFPO övertygade om att våra medlemmar konstruktivt kommer att bistå er i det arbetet.

På s. 37 omtalas konfliktsituationen mellan yrkesfiske och en rik förekomst av säl och skarv. I texten står att säl och skarv kan ha en inverkan på fiskbestånd. SFPO har tagit del av uppgifter som gör gällande att säl och skarv i Västerhavet konsumerar 30 gånger mer fisk än vad

yrkesfisket fiskar. Det är nu ställt utom allt rimligt tvivel att säl och skarv har en stor påverkan på såväl fiskbestånd som fiske.

Upplyningsvis vill informeras om att diskussioner förs mellan yrkesfisket och den marina vindkraftsindustrin (i regi av Jordbruksverket och Havs- och vattenmyndigheten) i syfte att möjliggöra för samexistens för fall vindkraftsparker etableras till havs. Varje marin vindkraftspark på västkusten kommer att försämra förutsättningarna för yrkesfisket och kommer att minska möjligheterna att bedriva yrkesfiske.

Avslutningsvis är det SFPO:s fasta övertygelse att yrkesfisket i kommunerna även i framtiden kommer att vara viktigt, framgångsrikt och långsiktigt hållbart. Yrkesfiskets livsmedelsproduktion ingår i den av riksdagen beslutade Livsmedelsstrategin och är en samhällsviktig verksamhet.

SVERIGES FISKARES PO

Peter Ronelöv Olsson
Ordförande

Fredrik Lindberg
Ombudsman